

Nationaal Coördinator  
Terrorisbestrijding en Veiligheid  
Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer  
der Staten-Generaal  
Postbus 20018  
2500 EA DEN HAAG

**Nationaal Coördinator  
Terrorisbestrijding en  
Veiligheid**

Turfmarkt 147  
2511 DP Den Haag  
Postbus 16950  
2500 BZ Den Haag  
www.nctv.nl

**Ons kenmerk**

..

**Bijlagen**

1

*Bij beantwoording de datum  
en ons kenmerk vermelden.  
Wilt u slechts één zaak in uw  
brief behandelen.*

Datum 29 juni 2015  
Onderwerp Beleidsimplicaties Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 39

Bijgaand bied ik u de openbare versie van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) 39 aan, opgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding en Veiligheid (NCTV). Dit DTN geeft inzicht in het actuele dreigingsniveau en de factoren die daartoe aanleiding geven. Het dreigingsniveau is, gebaseerd op de ontwikkelingen in deze DTN-periode, wederom vastgesteld op substantieel. Dit betekent dat de kans reëel is dat er een aanslag in Nederland plaatsvindt. De factoren die in de vorige DTN-periode de dreiging bepaalden, gelden nog onverkort. De gebeurtenissen in Frankrijk en Tunesië van afgelopen vrijdag (26 juni jl.) bevestigen eens te meer het huidige dreigingsbeeld. Ook in Nederland en andere Westerse landen zijn soortgelijke aanslagen al langere tijd voorstelbaar.

De inzet van het kabinet op het gebied van het tegengaan van de terroristische dreiging die uitgaat van het gewelddadig jihadisme is vervat in het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme. De maatregelen in dit Actieprogramma worden voortdurend tegen het licht gehouden en in de uitwerking en uitvoering van de maatregelen wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen. Het Actieprogramma als zodanig behoeft op dit moment geen wijziging. Voor voortgang van de implementatie van de maatregelen verwijs ik u naar de voortgangsrapportage die gelijktijdig met dit DTN aan uw Kamer wordt aangeboden.

In deze brief ga ik kort in op enkele belangrijke noties uit DTN 39 en licht ik enkele elementen die van invloed zijn op de huidige dreiging tegen Nederland beleidsmatig toe. Aangezien de nationale aanpak van het gewelddadig jihadisme niet los te koppelen is van de internationale aanpak, ga ik hier in deze brief ook kort op in.

**DTN 39**

De dreiging tegen Nederland is reëel en complex. Zoals gezegd, gelden de factoren die de dreiging ook al in de vorige DTN periode bepaalden nog steeds. De complexiteit van de dreiging wordt veroorzaakt door de diversiteit aan actoren en hun wisselwerking. Zo komt de dreiging van individuen, al dan niet geïnspireerd

door oproepen uit strijdgebieden in het buitenland, van (transnationaal) aangestuurde en/of gefaciliteerde netwerken, van sleeper cells, en van verwarden die mogelijk copy-cat gedrag kunnen vertonen.

**Nationaal Coördinator  
Terrorismebestrijding en  
Veiligheid**

Er is sprake van sterke verwevenheid tussen Nederlandstalige jihadstrijders in Syrië en Irak en gelijkgezinden (al dan niet teruggekeerd) binnen de jihadistische beweging in Nederland. Aan de andere kant is er ook sprake van organisatorische versnippering van de Nederlandse binnenlandse jihadistische netwerken als gevolg van externe druk en interne dynamiek.

**Datum**  
29 juni 2015

**Ons kenmerk**  
..

De notie uit eerdere DTN's dat de dreiging niet beperkt is tot uitreizigers en terugkeerders, maar tevens afkomstig is van 'thuisblijvers' wordt in dit DTN nogmaals bevestigd. Nederland is onder jihadisten een legitiem doelwit en hoewel andere Europese landen vaker worden genoemd in oproepen tot aanslagen, zijn er de afgelopen periode ook concrete oproepen geweest tot het ondernemen van actie in of tegen Nederland.

### **Beleidsimplicaties**

Onderstaand worden enkele elementen die van invloed zijn op de huidige dreiging tegen Nederland naar voren gehaald en beleidsmatig toegelicht.

#### *Groeiende zorg over aspecten salafisme*

In dit DTN wordt zorg uitgesproken over toenemende invloed van aspecten van het (politiek) salafisme in Nederland en het actief uitdragen van onverdraagzame, antidemocratische en polariserende opvattingen door salafistische predikers. Dit gedachtengoed kan mede een voedingsbodem voor gewelddadig jihadisme vormen. Binnenkort zal uw Kamer een gezamenlijke analyse van AIVD en NCTV over het salafisme en een eerder door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toegezegde kabinetsreactie hierop, worden toegestuurd.

#### *Mogelijke toename cybercapaciteiten ISIS en sympathisanten*

De inzet van internet als wapen of middel door terroristen is een vaker genoemde dreiging. In de afgelopen DTN periode hebben zich enkele incidenten voorgedaan die die dreiging inkleuring geven. Voor internet als wapen geldt dat tot op heden deskundigen ervan uitgaan dat terroristen (nog) niet beschikken over voldoende vaardigheden en middelen om daadwerkelijk maatschappij ontwrichtende schade aan te richten. Echter, ook zonder geavanceerde capaciteiten kan internet als middel schade aanrichten. Er zijn gevallen bekend in Europa dat jihadisten door middel van open bronnen gegevens verzamelen over overheidsmedewerkers die beschouwd worden als tegenstanders, zoals politiemedewerkers of militairen. Dit past bij de reeds langer bestaande dreiging vanuit ISIS tegen deze groepen. Bij de meest betrokken overheidsorganisaties en -diensten wordt dan ook voortdurend geïnvesteerd in beveiliging en veiligheidsbewustzijn van medewerkers, onder andere in relatie tot het gebruik van sociale media en internet.

De Nederlandse overheid is alert op cyberdreigingen die de nationale veiligheid kunnen aantasten, dus ook die van een eventuele digitale terroristische dreiging. De initiatieven die in het kader van de Nationale Cyber Security Strategie worden ingezet op het gebied van awareness, detectie, onderzoek, duiding en respons

versterken onze weerbaarheid en respons tegen cyberdreigingen in het algemeen en daarmee ook tegen (mogelijke) cyberdreigingen die uitgaan van terroristische organisaties.

**Nationaal Coördinator  
Terrorismebestrijding en  
Veiligheid**

#### *Tegengaan misbruik vreemdelingenketen*

In diverse media is gedurende de afgelopen periode bericht over mogelijk misbruik van de vreemdelingenketen door jihadistische groeperingen. Hoewel nog niet vastgesteld, is het zeker voorstelbaar dat jihadisten deze routes bewust gebruiken om op heimelijke wijze de EU binnen te komen. Zoals toegelicht in de antwoorden op eerdere kamervragen<sup>1</sup> zijn Nederland en de EU, inclusief de uitvoeringsorganisaties, alert op signalen voor misbruik van de vluchtelingenstroom door ISIS of andere jihadistische organisaties naar Nederland of Europa. De Europese Unie heeft de nodige maatregelen getroffen om signalen van betrokkenheid bij terrorisme en gewelddadig jihadisme tijdig in het grenstoezicht te onderkennen. In Nederland bestaat binnen de uitvoerende organisaties van de vreemdelingenketen een meldstructuur voor signalen dat een vreemdeling mogelijk een gevaar vormt voor de nationale veiligheid. In de interne communicatie wordt de meldstructuur voor signalen van betrokkenheid bij terrorisme, radicalisering en gewelddadig jihadisme nadrukkelijk onder de aandacht gebracht. Om ervoor te zorgen dat relevante signalen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bereiken, investeren de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), Koninklijke Marechaussee, en de vreemdelingenpolitie continu in het bevorderen van het veiligheidsbewustzijn (awareness) van medewerkers. Daarbij wordt om de genoemde signalen te kunnen onderkennen in nauwe samenwerking met de NCTV ingezet op het verder professionaliseren van de organisatie. Verder wordt er een Rijksopleidingsinstituut Radicalisering (ROR) opgericht dat gecertificeerde opleidingen voor professionals in de (brede)Veiligheids-, CT-, en Vreemdelingenketen, (jeugd)zorg, Raad voor de Kinderbescherming en gemeenten gaat verzorgen. De ROR zal per september 2015 operationeel zijn.

#### **Datum**

29 juni 2015

#### **Ons kenmerk**

..

Op 24 november 2014 is uw Kamer geïnformeerd over de oprichting van een multidisciplinair team (MDT) gericht op de aanpak van migratiecriminaliteit (Vergaderjaar 2014 – 2015, 28638, nr 127). In dit MDT werken de KMar, het OM, de politie, de IND, het COA, de NCTV en de AIVD intensief samen om meer zicht te krijgen op migratiestromen. Een van de doelen van dit MDT is om een zo compleet en actueel mogelijk beeld te creëren op betrokkenheid van migranten bij jihadisme om op deze wijze bij te dragen aan de aanpak op dit onderwerp. Daarnaast heeft de Koninklijke Marechaussee een specifiek handelingskader 'Jihadisme' opgesteld dat onder andere gebruikt wordt voor grenstoezichtproces. Het aantal signalen vanuit de vreemdelingenketen aan de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten van zaken die mogelijk de nationale veiligheid raken, is ten gevolge van de op awareness gerichte inspanningen en ook vanwege de toegenomen instroom van asielzoekers (uit met name Syrië), gestegen.

#### **Internationale aanpak**

Er zijn verschillende internationale ontwikkelingen die de dreiging tegen westerse belangen verscherpen. Zo maken jihadisten gebruik van de ruimte die met name

---

<sup>1</sup> Zie antwoorden op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door de leden De Graaf, Fritsma en Wilders (allen PVV) over het bericht 'IS ziet immigrant als wapen', 23 februari 2015.

in Libië en Jemen is ontstaan door de instabiliteit en chaos die er heerst. Bovendien zijn er signalen dat aansluiting van regionale terroristische organisaties bij ISIS leidt tot een hogere dreiging tegen westerse landen.

**Nationaal Coördinator  
Terrorismebestrijding en  
Veiligheid**

Het kabinet vindt het dan ook van groot belang dat de aanpak van gewelddadig jihadisme zich niet enkel richt op Nederland, maar dat Nederland ook internationaal een bijdrage levert. Zo is het van belang om nauwer samen te werken, maar ook zelf te investeren om spanningen die kunnen leiden tot radicalisme, vroegtijdig te signaleren en waar mogelijk de desbetreffende landen te ondersteunen om radicalisering te voorkomen. Het Global Counter Terrorism Forum (GCTF), is een belangrijk multilateraal forum voor dialoog en uitwisseling van succesvolle voorbeelden tussen Westerse landen en landen uit relevante regio's als het Midden-Oosten, de Maghreb en landen uit Azië. Nederland speelt hierin een belangrijke rol, gezamenlijk vormgegeven door het ministerie van Buitenlandse Zaken en de NCTV. Vanuit september 2015 zal Nederland het co-voorzitterschap van het GCTF overnemen van de Verenigde Staten (VS). Samen met Marokko is Nederland daarnaast co-voorzitter van de Foreign Terrorist Fighters (FTF)-werkgroep van het GCTF. De Countering Violent Extremism Summit, die afgelopen februari georganiseerd werd door de VS, leidt momenteel eveneens tot diverse initiatieven wereldwijd. Nederland neemt verder een actieve rol in binnen de anti-ISIS coalitie<sup>2</sup>. Zo is Nederland samen met Turkije voorzitter van de FTF-werkgroep waarvan de tweede bijeenkomst plaatsvond op 9 juni jl. te Den Haag. Daarnaast participeert Nederland in de andere werkgroepen die toezien op het tegengaan van financieringsstromen richting ISIS en het ontwikkelen van een inclusieve narratief ten opzichte van ISIS propaganda. Over deze en andere internationale activiteiten wordt u periodiek geïnformeerd in de VGR.

**Datum**  
29 juni 2015

**Ons kenmerk**  
..

### **Tot slot**

Nederland is sinds de verhoging van het dreigingsniveau in maart 2013 een geslaagde terroristische aanslag bespaard gebleven. Het blijft echter van belang de professionele aandacht voor en inzet op contraterrorisme te continueren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

G.A. van der Steur

---

<sup>2</sup> Voor de militaire bijdrage die Nederland levert aan de anti-ISIS coalitie verwijs ik u naar de brief 'Verlenging Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen ISIS' (19 juni 2015, 27925-539).